

Titel: Kapitel II.

Citation: "Kapitel II.", i *1880/1881: Lovforslag*. Onlineudgave fra Lovforarbejder:
<https://tekster.kb.dk/catalog/jura-texts-r08-shoot-chptrd1e7401/facsimile.pdf> (tilgået 20. april 2024)

Anvendt udgave: 1880/1881: Lovforslag

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

§ 171.

Derfor Sagsøgte undlader at meddele Sagsøgeren Tilsvaretskrift paa den i § 162 bestemte Maade, anses han at samtykke i, at Sagen gaar til mundtlig Forhandling i det ved Barfetspaategningen berammede Møde. Sagsøgeren er derfor berettiget til 3 Dage forinden dette Retsmøde til meddele Sagsøgte sin Sagsfremstilling, og Sagsøgte bliver da pligtig til senest inden Middag Kl. 12 Dagen forinden Mødet at meddele Sagsøgeren sin Sagsfremstilling, dersom han ikke i Dverensstemmelse med Reglen i § 170 1ste Stykke vil anses for udebleven.

§ 172.

Al Skriftvegling, derunder ogsaa Klageskrifts Meddelelse forud for det i § 167 omhandlede Retsmøde, kan aldeles bortfalde efter Dverenskomst imellem Parterne. Disse kunne da, naar de senest Dagen forud anmeldte Sagen for Retten til Optagelse paa Sagslisten og Opsættelse paa Tilsvaretskrift til Retslisten efter § 79, fremsætte sig i et ordentligt Retsmøde og overgive til Retten saadanne Sagsfremstillinger, som omhandles i § 166, med Begjæring om, at Sagen maa blive mundtligt forhandlet enten strax eller senere efter Rettens nærmere Bestemmelse.

Kapitel II.

Om Sagens Behandling, efterat den mundtlige Forhandling er begyndt.

§ 173.

I det i § 163 omhandlede ved Barfetspaategningen bestemte Retsmøde kan enhver af Parterne fremkomme med Formalitetsindsigelser, forsaavidt Retten ikke, efter Indsigelsernes Betsfænsbed maatte finde det rigtigere at udsætte Afgjørelsen af dem til et senere Trin af Sagens Behandling.

Saa den Sagsøgtes Anker ud paa, at Klageskriftet ikke er behørigt meddelt, eller at der ikke er givet ham behørigt Barfel, bliver Sagen i Tilfælde af, at Ankerne findes grundede, dog ikke at afvise, forsaavidt Ranglerne kunne afhjælpes ved, om fornødent, at give den Sagsøgte en yderligere Frist til at fremkomme med sit Tilsvart.

§ 174.

Derfor Formalitetsindsigelserne ikke i Henhold til foregaaende Paragraf ere afsjorte tidligere, have Parterne i det til den mundtlige Forhandling bestemte Retsmøde, at fremkomme med deres Formalitetsindsigelser, forinden Forhandlingerne om Sagens Realitet begynde. Formalitetsindsigelserne blive da særskilt at forhandle og paafjende, medmindre Retten efter en af Parternes Begjæring bestemmer, at Forhandlingen og Paafjendelsen skal foregaa i Forbindelse med Realiteten. Samtlige Formalitetsindsigelser maa fremsættes paa engang; de ikke medtagne maa anses som fratagne. Formalitetsproceduren foregaar enten strax eller i et følgende Retsmøde, dersom Retten finder Grund til at udsætte Forhandlingen.

§ 175.

Imod Sagsøgerens Protest kan der ikke tages Hensyn til andre Formalitetsindsigelser fra den Sagsøgtes Side end dem, som han efter Omstændighederne igjennem sit Tilsvaretskrift eller sin Sagsfremstilling har meddelt Sagsøgeren, eller som gaa ud paa, at denne ikke har sat ham istand til at give ham behørigt Barfel til at fremkomme med sit Tilsvaretskrift.

Dog gjælder det ikke om de Indsigelser, som ifølge deres Befkaffenhed af Retten skulle tages i Betragtning paa Embedsvegne.

Foraaendit Formalitetsindsigelser ikke indeholdes i Tilsvaarskriften eller Sagsfremstillingen, blive de kortelig at tilføre Rettsbogen.

Skulde undtagelsesvis særskilt Bevisførelse behøves, for at Formalitetspørgsmaal kunne afgjøres, anordner Retten det Fornødne med Hensyn til Sagens Udsættelse m. v.

§ 176.

Naar Formalitetsindsigelser ikke fremsættes, eller de, der fremsættes, ere paafjendte, skrives der, foraaendit ikke Afvisning finder Sted, eller Sagen udsættes ifølge § 157, til Forhandling af Sagens Realitet.

Under denne Forhandling have Parterne at fremstille Sagens Sammenhæng under behørig Paaberaabelse af de fremlagte Dokumenter samt at udvikle de Retssætninger, som formenes at komme til Anvendelse, og i Henshold dertil at nedlægge deres Paastaaende. Derhos kunne Parterne i Lobet af Forhandlingerne fremkomme med deres Tilbud og Begjæringer om at maatte føre Bevis for Omstændigheder, paa hvilke Sagens Afgjørelse formentlig vil komme til at bero. Derimod finder der paa dette Trin af Sagen ikke isvrigt nogen Forhandling Sted om Bevisets Førelse.

Med Realitetsforhandlingens Begyndelse oplæses Parternes skriftlig fremsatte Paastaaende. Det betor paa Retten, om og hvorvidt Sagsfremstillingerne isvrigt skulle oplæses under Forhandlingerne.

§ 177.

Med Forhandlingerne fortsættes uafbrudt i det begyndte og de paafølgende Retsmøder, indtil Sagen er tilstrækkelig afhandlet. Naar dette er Tilfældet, slutter Formanden Forhandlingerne, og Sagen optages. Hver af Parterne har Afgang til i Reglen to Gange at faa Ordet.

§ 178.

Findes Sagen, efterat den i Henshold til de foregaaende Bestemmelser er optagen, moden til i det Hele eller for en Del (§§ 272 og 273) at afgjøres ved endelig Dom, affiges en saadan.

§ 179.

Fremgaar det derimod af de stedfundne Forhandlinger, at der savnes Bevis for Omstændigheder, som ville være af Betydning ved Sagens Afgjørelse, har Retten ved en Kjendelse at bestemme, hvilke disse Omstændigheder ere, uden Hensyn til om der af Parterne er fremsat Begjæringer om at stedes til Bevisførelse for dem eller ikke.

Kjendelsen skal med tilstrækkelig Tydelighed og Bestemthed angive, hvad der af Retten antages at skulle bevises, men den skal ikke indeholde nogen Udtalelse om, hvem af Parterne Bevisbyrden paahviler. Isvrigt ere de i Kjendelsen indeholdte Forudsætninger om Rettsforholdets faktiske eller retlige Egenstaber ikke bindende for Retten ved dens endelige Paafjendelse af Sagen.

§ 180.

I et hertil berammet nyt Retsmøde har enhver af Parterne efter 3 Dage forud gjort skriftlig Meddelelse til Modparten at opgive, hvilke Beviser han ifølge den affagte Kjendelse, agter at benytte, og hvad han ved disse vil gødtgjøre, i hvilken sidste Henseende det dog bemærkes, at naar Bevis agtes ført indirekte, behøver dette blot i Almindelighed at bestrives,

og det er ikke nødvendigt, at Parten betegner alle de enkelte Data, af hvilke Bevislutningerne skulle udtrages. Fremdeles maa alle øvrige Bemærkninger med Hensyn til Bevisførelsen, som kræve en Bestemmelse af Retten, fremsættes.

Modbeviser behøve ikke at meddeles Modparten forud for Retsmødet, men det er tilstrækkeligt, at de opgives i dette.

Retten kan modfatte sig Benyttelsen af et Bevis, hvis Tilførelse vilde medføre en usforholdsmæssig Udsættelse af Sagen.

§ 181.

Effterat Parterne have udtalt sig, træffer Retten de til Bevisførelsens Forberedelse fornødne Bestemmelser, og navnlig afgjøres det:

a) Om de af Parten opgivne Vidner skulle indkalbes, saavel som om Syns- og Ekspertmænd skulle udmeldes.

b) Om Vidnerne og Synsmændene skulle møde under den mundtlige Forhandling, eller om deres Afhørelse skal ske ved Underretten (§§ 203 og 232). I første Tilfælde udsæder Retten fornøden Indkaldelse; i sidste Tilfælde kan Parten med en Udskrift af Rettens Bestemmelse henvende sig til vedkommende Underret og af denne fordrø Indkaldelse udsædt.

c) Om nogen af Parterne i Henhold til § 96 skal fremstille sig til personlig Afhørelse, samt om Afhørelsen skal finde Sted under den mundtlige Forhandling eller for Underretten.

d) Om det skal paalægges Modparten eller Trediemænd at fremkomme med Dokumenter, hvoraf de angives at være i Besiddelse, jfr. nedenfor §§ 241—243.

e) Til hvilken Tid Bevisførelsen i Forbindelse med hele den øvrige mundtlige Forhandling af Sagen skal foregaa. Ved Bestemmelsen heraf bliver det at drage Omsorg for, at begge Parterne kunne være istand til under bemeldte Forhandling at fremsøge de Vidner og øvrige Beviser, som af dem skulde henlyses for Retten.

§ 182.

I Reglen tillades det ikke Parterne under Bevisførelsen og den i Forbindelse med samme staaende øvrige mundtlige Forhandling af Sagen at betjene sig af andre Beviser end dem, hvis Førelse Retten i Henhold til foregaaende Paragraf har tilstødet. Effterat de i foregaaende Paragraf omhandlede Bestemmelser ere tagne, kan det derfor kun, hvor særegne Omstændigheder retfærdiggjøre det, tillades Parten at føre Vidner eller andre Beviser, som ikke have været angivne i det der omhandlede Retsmøde. Modparten har Krav paa, at saadanne Beviser skriftlig anmeldes for ham senest 3 Dage forinden det Retsmøde, hvori de skulle føres.

§ 183.

Saa vel den i § 180 omtalte Forhandling som selve Bevisførelsen og den sig hertil knyttende mundtlige Forhandling af Sagen kan finde Sted i det første til Forhandling af Sagens Realitet bestemte Møde (§ 176), naar Retten tillader det, og Parterne derom ere enige samt rede til paa Stedet at føre deres Vidner eller andre Beviser.

§ 184.

Til den fastsatte Tid (§ 181 Lit. e) finder Bevisførelsen og den øvrige mundtlige Forhandling Sted, medmindre Udsættelse gives enten af Hensyn til Retten selv eller ifølge Parternes Begjæring.

Saadan Udsættelse finder ikkun Sted: a) hvor uovervindelige Forhindringer ses

Retten, Sagsfører, Parter, Vidner eller Synsmænd, Umuligheden af at faa Beviserne rede til den fastsatte Tid eller andre saadanne foregne Grunde ere tilstede, eller b) hvor det i Henhold til § 182 undtagelsesvis tillades Parter at føre Vidner eller andre Beviser, som ikke have været angivne i det i § 180 omhandlede Møde.

§ 185.

Bestemmelsen om Sagens Udsættelse kan tages saavel forinden det berammede Retsmøde som i dette selv.

Saavidt muligt bør Udsættelsen dog bestemmes forinden selve Retsmødet.

Som en Følge heraf ere Parterne eller den af dem, som maatte søske sig Udsættelse, pligtige til desangaaende at henvende sig til Rettens Formand saa bestemt, at der om Udsættelsen, forsaavidt Retten, hvem Spørgsmaalet ved Formandens Foranstaltning forelægges inarest muligt, maatte indrømme saadan, kan blive meddelt Underretning saavel til Modparten som til de allerede til det berammede Retsmøde indkaldte Vidner og Skjønsmænd, saaledes at disse kunne undgaa unyttigt Møde. Foriommelse hermed har til Følge, at det kan paalægges vedkommende Part, naar Modparten eller Vidnerne eller Skjønsmændene indfinde sig i det oprindeligt til Sagens Forhandling berammede Retsmøde og nedlægge Paastand derpaa, at betale disse en ved Rettens Skjøn bestemt Godtgjørelse for det spildte Møde.

Er det Retten, der uden Begjæring fra Parterne af Hensyn til den selv eller paa Grund af Meddelelser om Forfald for Vidner eller Skjønsmænd anser det nødvendigt ifølge Bestemmelsen i § 79 at udsætte Sagens Forhandling, har den desangaaende saavidt muligt at meddele Parterne og de af dem opgivne indkaldte Vidner, Skjønsmænd m. v. Underretning forinden det oprindeligt berammede Retsmøde.

§ 186.

Er der ikke forinden det berammede Retsmøde taget Bestemmelse om sammes Udsættelse, kan saadan Bestemmelse vel, naar Omstændighederne gjøre det nødvendigt, tages i selve Retsmødet, men Parterne maa da, forinden Bevisførelsen begynder, fremsætte deres Begjæring herom, hvad enten den grundes paa, at det ikke naaget al anvendt Tid har været muligt at faa Beviserne rede til den fastsatte Tid, eller at havnte Vidner eller udmeldte Syns- eller Skjønsmænd med eller uden lovligt Forfald udeblive eller anmelde Indsigelser eller derpaa, at nye Vidner eller andre Beviser skulle føres, jfr. § 182.

§ 187.

Efter Bevisførelsens Begyndelse udsættes Sagens Forhandling kun, naar Vidner eller Syns- og Skjønsmænd nægte at besvare Spørgsmaal, og af denne Grund enten Kjendelsers Paaanke eller Tvangsmidlers Anvendelse er nødvendig.

Vinder Udsættelse Sted, efterat Bevisførelsen er paabegyndt, skal den hele Bevisførelse paany foregaa, og althaa den allerede stedfundne gjentages til den Tid, Retten berammer til den videre Forhandling af Sagen.

Naar Bevisførelsen og den sig heril knyttende mundtlige Forhandling udsættes, tilkjendegives det alle Vedkommende, at de skulle møde igjen til den Tid, Retten enten opgiver i selve Retsmødet eller, hvis dette ikke lader sig gjøre, senere nærmere bestemmer, i hvilket Tilfælde der alene bliver i sin Tid at give dem nærmere Meddelelse om Sagens Forretning.

§ 188.

Under Bevisførelsen have Parterne at gjentage deres fremsættelser af Sagens Sammenhæng i det Omfang, som Retten anser for nødvendigt.

Slutningsforhandlingen (§ 195) knytter sig umiddelbart til Devisforhandlingen.

Forhandlingerne fortsættes uafbrudt i det begyndte og de paafølgende Retssæder, der saavidt muligt skulle holdes paa de umiddelbart efter følgende Dage, uden Hensyn til at disse ikke ere de for Retten bestemte almindelige Retssæder. Forhandlingen regnes ikke for afbrudt, fordi der indtræder en Staudning i den, saasom fordi en Kjendelse maa affiges, eller et Bidnes Ankomst oppebides, naar Retten dog ikke skriver til nogen anden Sags Forretning.

§ 189.

I Reglen gives Debet først til Sagsøgeren og derpaa til Sagsøgte, medmindre Rettens Formand finder Grund til at bestemme, at Parterne i en anden Orden skulle fremsætte deres Beviser. Han bestemmer ligeledes, om Parternes Afhørelse skal finde Sted, forinden Bidner og Syns- eller Ekspertmænd afhøres, eller efter disses Afhørelse.

§ 190.

Parterne afhøre selv de af dem fremstillede Bidner. Saasnart et Bidne har besvaret et forelagt Spørgsmaal, kan Modparten nærmere udforske det med Hensyn hertil. Dog kan den, der fører Bidnet, modsætte sig Afhørelsen, naar hans egen Tilspørgsel om det paa-gjældende Punkt endnu ikke er tilendebragt. Naar et Bidnes Afhørelse er fuldendt, kan Modparten, inden det aftræder, saa det underkastet en ny Afhørelse, hvortil den, som oprindeligt har ført Bidnet, atter kan stille Modspørgsmaal.

Retten kan stille Spørgsmaal til Bidnet, saavel til nærmere Opklaring af Punkter, hvorom Parterne have spurgt Bidnet, som til selvsændig Oplysning om Sagen.

I Reglen maa et Bidne ikke høre paa de foregaaende Bidners Forklaring, medmindre Retten bestemmer anderledes.

§ 191.

Rettens Formand vaager over, at Bidneforhørene foregaa med Orden og Bærbighed. Han kan overtage Bidnets Afhørelse og forbyde Parten umiddelbart at forhandle med Bidnet, naar denne ikke vil rette sig efter hans Paalæg og Trettesfættelser; han kan gribe ind, naar Parten i Bidnets Afhørelse gaar udenfor Sagen, og han kan slutte Bidneforhøret, naar det skjønes, at intet Videre til Sagens Oplysning kan ventes at ville fremkomme ved dets Fortsættelse.

§ 192.

Naar udmeldte Syns- eller Ekspertmænd have afgivet deres Forretning, kunne baade Parterne og Retten stille Spørgsmaal til dem. Deres Afhørelse foregaaer efter de om Bidner gjældende Regler. Dog kunne Syns- eller Ekspertmændene i Reglen raadslaa om Svaret, medmindre Retten ifølge Paastand eller paa Embedsbegæns bestemmer, at de skulle afhøres enkeltvis.

§ 193.

Naar en Part har afgivet Forklaring af egen Drift, er Modparten berettiget til at stille yderligere Spørgsmaal til ham i Overensstemmelse med de i § 96 givne Regler.

§ 194.

Erstikigheder, som opstaa under Devisforeelsen i Anledning af Indsigelser eller Forlangender af Parter, Bidner, Syns- eller Ekspertmænd, paafølgendes af Retten, efterat Vedkommende have ytret sig. I Retsbogen maa optages en noiagtig Angivelse af Indsigelsens eller

Forlangendets Indhold samt af Modpartens Paastand i denne Anledning. Den nærmere Begrundelse og Udvisning foregaar mundtligt.

I Reglen affiges Kjendelse strax; men dersom det findes nødvendigt, kan Sagen udsættes, for at Retten kan raadslaa. Saadan Udsættelse bør dog altid være saa kort som mulig og ikke uden største Nødvendighed være længere end til næste Dag.

Foregaar Bevisbehandlingen for en anden Ret end den, ved hvilken Sagen iøvrigt behandles, afgjøres opstaaede Tvistigheder af hin.

Søvrigt komme de i Kapitlet om Bevis givne nærmere Regler til Anvendelse.

§ 195.

Naar Bevisførelsen er endt, udtale Parterne sig endelig over Bevisførelsens Resultat samt over Sagen i det Hele, derunder ogsaa over Retsspørgsmaalene i samme.

Retten's Formand slutter Forhandlingerne saavel over Sagen i det Hele som over enkelte Punkter, naar disse kjennes at være tilstrækkelig behandlede.

Naar Parterne have udtalt sig, eller Formanden slutter Forhandlingerne, optages Sagen til Dom.

Kapitel III.

Om Bevis og Bevisførelse.

§ 196.

Bevis kan føres baade direkte og indirekte. Alt, hvad der efter sin Natur er istand til at bidrage til Sagens Oplysning, kan benyttes som Bevis. Undtagelse herfra finder kun Sted, hvor Loven hjemler det.

§ 197.

Om Noget er bevist eller ikke, afgjøres af Retten, uden at denne i sit Ejsøn herover er bunden eller begrænset ved andre Regler end dem, som Loven hjemler.

§ 198.

Spørgsmaal om Bevisbyrden afgjøres efter den hidtil gjældende Ret. Parterne kunne ikke forde nogen foreløbig eller særskilt forudgaaende Bestemmelse af Retten om Bevisbyrdens Fordeling, men maa selv afgjøre, hvilke af de Omstændigheder, for hvilke Retten har fordret Bevis, det tilkommer dem at bevise, og i Overensstemmelse hermed begjære Adgang til at føre Bevis.

§ 199.

Er der imellem Parterne Strid, om en Skade er forarsaget, eller hvilken Erstatning der skal gives, har Retten, naar den ifølge de Oplysninger, som foreligge eller indhentes (§ 264), maa anses for at være istand hertil, at afgjøre disse Spørgsmaal efter et frit Ejsøn over alle i Betragtning kommende Omstændigheder. Erstatningen anslaaes i Reglen til en rund Sum.

§ 200.

Retten har efter frit Ejsøn at afgjøre, om og hvorvidt Domme, der i Straffesager ere overgaaede nogen af Sagens Parter, i den foreliggende Sag skulle anses for at afgjøre Bevis.